

רע לבריטניה, מדאיג לישראל

אלא גם את אישורו של הפרלמנט האירופי ושל 27 ממשלות האיחוד, ולכן קיימת אפשרות שההסכם לא יאושר בסוף גם מצד בריטל.

ההסכם גרוע, אך החלופות גרועות עוד יותר. רחיית ההסכם תיצור אי ודאות ועצבנות בשווקים הפיננסיים. אין תשובה חרימשמיעית לשאלה מה יקרה אם ההסכם יידחה. אין לדעת אם המשא ומתן יוארך, או אם ייערך משאל עם חוזר בבריטניה, או שמא הממלכה תפרוש בלא כל הסכם. פריי שה כוז תיצור כאוס כלכלי, בשל אי ודאות ואי הסכמה לגבי היחסים הכלכליים בין בריטניה לאיחוד. הפסד של מיי בהצבעה על ההסכם יוביל ככל הנראה להקדמת הבחירות, בסבירות גבוהה לניצחון הלייבור ומינויו של קורבין, מרקסיסט רדיקלי עם מצע כלכלי הווי ועינות פתולוגית ליישראל, לראש ממשלת הוד מלכותה. לישראל יש דרכים "לעקוף" את בריטל (למשל בשבירת הקונצנווס הדרוש להחלטות פה אחד, בזכות התנגדות של מדינות מזרח אירופה), אך ל"פירוק החבילה" עלולות להיות תוצאות שליליות ביותר וההשלכות המסתמנות של הברקוויט הן תזכורת לכך.

ד"ר עמנואל נבון הוא עמית במכון ירושלים למחקרים אסטרטגיים ומרצה ליחסים בינלאומיים באוניברסיטת תל-אביב ובמרכז הבינתחומי הרצליה

למערכת המכס האחד של האיחוד, ולכן היא מנועה מלחתום על הסכמי סחר עם מדינות אחרות באופן עצמאי. מיי הסכימה לפיקוח אירופי במים הטיטוריאליים של צפון אירלנד, דבר שיוצר הבחנה בין צפון אירלנד לשאר הממלכה, ועלול להתפרש כצער לקראת איחוד האי. אין מגבלת זמן להמשך חברותה של בריטניה במכס האחד, ואין לבריטניה זכות לצאת ממנו באופן חד-צדדי. היות שבריטניה ממשיכה להיות חברה במכס האחד, היא גם ממשיכה להיות כפופה לחקיקה האירופית ולפסיקה של בית הדין האירופי בענייני סחר, אף שלא תוכל להשפיע על החקיקה ולהיות שותפה במינוי שופטי בית הדין.

לא פלא שמיי מתמודדת עם מרד גובר בתוך מפלגתה. מפלגת האופר ויציה העיקרית, הלייבור, תצביע נגד ההסכם, וגם אם מיי תצליח לגייס "מורדים" במפלגה – ויש כאלו, בשל העמדות הקיצוניות של קורבין – ספק אם תצליח לגייס את הרוב הנדרש לאישור ההסכם בפרלמנט. המפלגה הצפון-אירית, שחברה בקואליציה הדר מפלגתית של מיי, מתנגדת להסכם משום שהוא מעניק לאיחוד האירופי סמכויות במים הטיטוריאליים של צפון אירלנד. גם המפלגה הסקוטית והמפלגה הליברלית יציעו נגד ההסכם. כדי שייכנס לתוקף, ההסכם דורש לא רק את אישורו של הפרלמנט הבריטי, שאמור להצביע באמצע דצמבר,

אישור תוכנית הברקוויט השבוע בבריטל בידי מנהיגי האיחוד האירופי הוא שלב מכריע לקראת פרישת ברייטניה מהאיחוד. ההחלטה מעבירה את הכדור לידיה של ראש ממשלת ברייטניה, תרזה מיי, שתנסה לזכות באישור הפרלמנט הבריטי. השאלה היא מה יהיו השלכות הברקוויט על ישראל.

חילוקי הדעות והבिנקורות ההידיית המאפיינים את יחסי ישראל עם האיחוד האירופי גרמו לרבים בישראל לשמוח על החלטת בריטניה לפרוש ממנו. אם יש לישראל יחסים רדיים טובים עם מדינות באירופה, בעוד בריטל משרדת עוינות, האם לא כדאי לישראל שהאיחוד יתפרק? תרצאת הברקוויט מספקת תשובה לשאלה זו: התנאים הגרועים של פרישת בריטניה עלולים להוביל להקדמת בחירות ולניצחון של מנהיג מפלגת הלייבור, ג'רמי קורבין, שיחריב את הכלכלה הבריטית ויוביל מדיניות של חרם נגד ישראל. לעומת זאת, הממשלות השמרניות בבריטניה הן ידידותיות לישראל ובעלות השפעה חיובית באיחוד. יש לישראל בעיות עם בריטל, אך השלכות הברקוויט ממזיזות שפרישת מדינות מן האיחוד לא משרדת בהכרח את האינטרס הישראלי.

הסכם הפרישה בין בריטניה לאיחוד הוא גרוע. ליתר דיוק יש לדון בשני הסכמים. הראשון, הכולל 585 עמודים, עוסק בסוגיות כגון החשבון שבריטניה תצטרך לשלם לאיחוד, ניהול הגבול בין צפון אירלנד (חלק מהממלכה המאוחדת) לרפובליקה האירית (החברה באיחוד). ההסכם השני, שבעה עמודים בלבד, משרטט את המשא ומתן העתידי בין ברייטניה לאיחוד בסוגיות שטרם סוכמו, כגון סחר וביטחון. בכך חתמה ראש הממשלה מיי על צ'ק פתוח לאיחוד, בלי להשאיר קלף בידי בריטניה (שהרי כבר סוכמו "דמי הפרישה", ולכן בריטניה לא תחזיק יותר באמצעי לחץ על האיחוד).

בריטניה ממשיכה להשתייך

הפגנה בלונדון נגד הברקוויט, שלשום

